Ο ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

Ἀμερικὴ καὶ Σοβ. Ἕνωση ψάχνουν νὰ βροῦν ἀποτελεσματικὰ ὅπλα κατὰ τῆς ἀμοιβαίας καχυποψίας

ΓΙΑΤΙ ΑΠΕΤΥΧΑΝ ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. (Ἰδ. Ὑπ.). Γιατὶ ἀπέτυχαν οἱ συνομιλίες τοῦ Ἀμερικανοῦ ὑπουργοῦ ἐξω τερικῶν κ. Σάϋρους Βάνς στὴ Μόσχα μὲ τοὺς Σοβιετικοὺς ἡγέτες στὸ θέμα τοῦ περιορισμοῦ τῶν πυρηνικῶν καὶ πυραυλικῶν ἐξοπλισμῶν; Γιατὶ δὲν ἐπέλιπε καὶ πιθανότατα δὲν θὰ ἐκλείψη ποτέ, ἡ ὑφισταμένη καχυποψία μεταξὺ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Τί νόημα ἔχει τότε τὸ γραφόμενο καὶ λεγόμενο ὅτι ἀράδα μιὰ ἀπὸ τὶς ὑπερδυνάμεις νὰ ἐξασφαλίσει τόσα ὅπλα μαζικῆς καταστροφῆς ὥστε νὰ μὴ φοβᾶται ἐπίθεση ἀπὸ κανέναν καὶ ποτέ; Αὐτὸ γράφεται καὶ λέγεται, ἀλλὰ δὲν λαμβάνεται ποτὲ ἀπόλυτα ὑπ' ὄψη ἀπὸ τὶς ἐνδιαφερόμενες χῶρες, καὶ ἀκόμα πιὸ συγκεκριμένα ἀπὸ τοὺς ὑπεύθυνους συμβούλους. Οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δίνονται ἀπὸ ὑπεύθυνο ἀξιωματοῦχο τοῦ Ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ποὺ ἐρωτήθηκε σχετικὰ μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποστολῆς Βάνς καὶ τὶς προοπτικὲς γιὰ τὴν ἔκβαση τῶν μελλοντικῶν ἐπαφῶν μεταξὺ τῶν κυβερνήσεων τῶν δύο ὑπερδυνάμεων, γιατὶ θὰ γίνουν πολὺ σύντομα καὶ πάλι ἀνάλογες ἐπαφὲς μὲ τὸν ἴδιο σκοπό. Ἡ πρόβλεψη εἶναι ὅτι καὶ οἱ νέες ἐπαφὲς δὲν πρόκειται νὰ εἶναι ἐντελῶς θετικές, ἂν καὶ εἶναι πολὺ πιθανὸ νὰ μὴν εἶναι τόσο ἀρνητικπές, ὅσο ἐκείνες τῆς πρόσφατης ἐπίσκεψης, τοῦ κ. Βάνς στὴ Σοβιετικὴ πρωτεύουσα.

Ἡ λεγόμενη ἰσορροπία τοῦ τρόμου, δηλώνει ἕνας ἄλλος ἀξιωματοῦχος τοῦ ὑπουργείου ἀμύνης αὐτός, εἶναι βεβαίως μιὰ πραγματικότητα, πολὺ μεγάλης σημασίας, μιὰ πραγματικότητα καθοριστικὴ τῶν διεθνῶν ἐξελίξεων. Παραμένει περίπου ἐκεῖ ὅπου βρισκόταν τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Τσῶρτσιλ ἔδινε πάνω τὸν ὅρο «ἰσορροπία τοῦ τρόμου» ποὺ θὰ μείνη στὴν ἱστορία. Πέρα ὅμως, ἀπὸ αὐτὴ τὴν πραγματικότητα, ὑπάρχει ἀκόμα τὸ ἕνδεχόμενο ποὺ ἀναζητᾶει καὶ τὴ μιὰ ὑπερδύναμη καὶ τὴν ἄλλη νὰ ἀναζητῆ τρόπους ἀποτελεσματικῆς ἀμύνας ἐνάντι ἑνὸς ὑπερόπλου ποὺ ἡ κατασκεύαζε ἡ ἀντίπαλη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι καὶ ἡ μία δύναμη καὶ ἡ ἄλλη προσπαθεῖ νὰ ἀποκτήσει ἕνα ὅπλο, ποὺ θὰ ὑπερνάει τὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων ποὺ χαράζει ἡ ἰσορροπία τοῦ τρόμου.

»Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια ἐξαναγκάζονται καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ οἱ Ρῶσοι ἀπὸ τὴν κακχυποψία ποὺ τρέφουν ἐναντι ὁλλήλων. Δὲν ἐμπιστευόμεθα τοὺς Ρώσους καὶ δὲν μᾶς ἐμπιστεύονται. Δὲν τοὺς ἐμπιστευόμαστε, ἐκτὸς τῶν ὅλλων, διότι δὲν μᾶς ἐμπιστεύονται. Καὶ δὲν μᾶς ἐμπιστεύονται σὺν τοῖς ἀλλοις, διότι δὲν τοὺς ἐμπιστευόμεθα. Ὅσοι ἀποκλείουν τὴν κατασκευὴ ὑπερόπλου πιθανολογοῦν ἁπλῶς. Οἱ ὑπεύθυνοι στρατιωτικοὶ σύμβουλοι τόσο τῆς Οὐάσιγκτων, ὅσο καὶ τῆς Μόσχας, δὲν ἔχουν τὴν ἴδια γνώμη. Καὶ ἀναζητοῦν τὰ μέσα γιὰ τὴν λεγόμενη ἀπόλυτη ἀσφάλεια. Ἡ πεῖρα τοῦ Δεύτερου Παγκοσμίου Πόλεμου μὲ τὴν αἰφνιδιαστικὴ καὶ ὅμως ὀχι ἀπροσδόκητη ἐμφάνιση τῆς ἀτομοβόμβας κάνει καὶ τοὺς Ρώσους, καὶ τοὺς Ἀμερικανοὺς νὰ παίρνουν τὰ μέτρα τους».

Γιὰ νὰ κατανοηθῆ καλύτερα τὸ θέμα τῆς καχυποψίας ποὺ ὑπάρχει μέσα στὶς δύο ὑπερδυνάμεις σὲ σχέση μὲ τοὺς ἐξοπλισμούς, πρέπει νὰ γίνη μιὰ ἀναδρομὴ στὴ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἀναπτράπηκαν ξαφνικὰ ὅλα τὰ στρατιωτικὰ δεδομένα μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς ἀτομικῆς βόμβας.

ΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ τελευταῖα, ἀποχαρακτηρίστηκαν ἀπὸ ἄκρως ἀπόρρητα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν», τοῦ ἀμερικανικοῦ προγράμματος ποὺ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται στὴ διάρκεια τοῦ Δευτέρου Παγκόσμιου Πολέμου καὶ ποὺ ἀπέβλεπε στὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας. Ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν ἀποχαρακτηρισμένων ἐγγράφων, ἀποκαλπτύεται ὅτι ἔγιναν τουλάχιστον 200 ἀπόπειρες σαμποτάζ, γιὰ τὴν ματαίωση τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν». Ἀρκετὲς ἀπὸ αὐτὲς πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ ἐπιστήμονες, ποὺ ἀπέκρουαν ἠθικὰ στὴν δημιουργία τοῦ φοβεροῦ ὅπλου.

Οἱ 35 τόμοι τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, ποὺ περιέχουν τεχνικὲς λεπτομέρειες καὶ ἀναφορὲς τῆς ὑπηρεσίας ἀντικατασκοπείας, καλύπτουν τὸ «Σχέδιο Μανχάτταν» ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς συλλήψεώς του, τὸ 1941 μέχρι τὸ 1947.

Σὲ ξερή, γραφειοκρατικὴ γλῶσσα, τὰ ἔγγραφα ἀποκαλύπτουν τὴν τεράστια προσπάθεια ποὺ καταβλήθηκε γιὰ τὴν γρήγορη δημιουργία ἑνὸς ὅπλου ποὺ κανεὶς σχεδὸν ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες ποὺ ἐργάζονταν στὰ πλαίσια τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν» δὲν πίστευε ὅτι μποροῦσε ποτὲ νὰ κατασκευαστεῖ. Ταυτόχρονα, τὰ ἔγγραφα ἀποκαλύπτουν τὴν τεράστια — σὲ διεθνῆ κλίμακα — κατασκοπευτικὴ δραστηριότητα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, γιὰ νὰ διαπιστώσουν σὲ ποιὸ σημεῖο βρίσκονταν στὸν ἀγῶνα δρόμου γιὰ τὴν δημιουργία τῆς ἀτομικῆς βόμβας. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐντατικὲς ἔρευνες στὸν ἴδιο τομέα ἔκαναν οἱ Βρεταννοί, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Σοβιετικοὶ καὶ εἶχαν μάλιστα σημειώσει μεγάλη πρόοδο. Σὲ μικρότερη κλίμακα, ἔρευνες γίνονταν καὶ στὴν Ἰταλία καὶ στὴν Ἰαπωνία.

Τὰ ἀμερικανικὰ ἔγγραφα τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν» ποὺ ἀποχαρακτηρίστηκαν μετὰ ἀπὸ μία περίοδο 30 χρόνων, ἀποκαλύπτουν ἀκόμα ὅτι στὴν διάρκεια τῆς δεκαετίας 1930—1940 οἱ Σοβιετικοὶ εἶχαν κάνει ἀλματώδη βήματα στὸ τομέα τῆς πυρηνικῆς ἔρευνας, ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα ματαιώθηκε μετὰ ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Στάλιν, ποὺ δὲν πίστευε στὴν στρατιωτικὴ δυνατότητα τοῦ ὅπλου. Ἀργότερα ὁ Στάλιν ἀναθεώρησε τὶς ἀπόψεις του καὶ οἱ Σοβιετικοὶ ἐπιδόθηκαν σὲ μιὰ τεράστια κατασκοπευτικὴ δραστηριότητα, γνωστὴ μὲ τὸ κωδικὸ ὄνομα «Κάντυ», γιὰ νὰ ἀνακαλύψουν σὲ ποιὸ σημεῖο βρίσκονταν οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ γιὰ νὰ ἀναπληρώσουν τὸν χαμένο χρόνο.

Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ ἡ ναζιστικὴ Γερμανία εἶχαν ἀρχίσει ἀγώνα δρόμου γιὰ τὸ ποιὸς θὰ κατασκευάση πρῶτος τὸ πυρηνικὸ ὅπλο.

Σύμφωνα μὲ ὅσα φανερώνουν τὰ ἀμερικανικὰ ἔγγραφα, οἱ Γερμανοὶ εἶχαν σημειώσει τέτοια ραγδαία ἐξέλιξη στὸν τομέα τῶν πυρηνικῶν ἐρευνῶν, ὥστε οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ἐξέφραζαν τὸν φόβο τους μήπως ὁ Χίτλερ ἐξαπολύσει ραδιενεργὸ νέφος στὶς ἀκτὲς τῆς Νορμανδίας, ποὺ θὰ γινόταν ἡ συμμαχικὴ ἀπόβαση.

Τὰ ἔγγραφα ἀποκαλύπτουν ἀκόμα ὅτι τὸ κόστος τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν» ἦταν ἀνυπολόγιστο, ἐφ' ὅσον γιὰ τὴν πραγματοποίηση του, συνεισέφεραν τόσο ὅλοι οἱ τομεῖς τῆς ἀμερικανικῆς βιομηχανίας ὅσο καὶ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνηση. Κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιο βάρος, ἡ οἰκονομία τῆς χώρας κινδύνευσε νὰ καταρρεύσει καὶ σὲ μία στιγμὴ τὸ ὑπουργεῖο ἐξωτερικῶν διέταξε νὰ διατεθοῦν 17.000 τόννοι ράβδων ἀσημιοῦ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ προγράμματος «Μανχάτταν».

Στὴν ἀρχὴ οἱ Ἀμερικανοὶ ἀξιωματοῦχοι εἶχαν πιστέψει ὅτι οἱ Σοβιετικοὶ θὰ κατασκεύαζαν πρῶτοι τὴν ἀτομικὴ βόμβα. Τὰ ἀμερικανικὰ ἔγγραφα, ἀποκαλύπτουν ὅτι τὸ 1939 ὁ Σοβιετικὸς ἐπιστήμονας Α.Ι. Μπρόντσκυ πέτυχε νὰ ἀπομονώσει ἰσότοπα οὐρανίου, σημαντικὸ βῆμα γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας. Ἡ εἴδηση σὺ τὴ ἀναστάτωσε τὴν κυβέρνηση τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, γιατὶ ἀποδείκνυε ὅτι ἡ Ἀμερικὴ βρισκόταν πολὺ πίσω ἀπὸ τοὺς Ρώσους στὴν πυρηνικὴ ἔρευνα.

Παράλληλα, οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ἤξεραν ὅτι οἱ Γερμανοὶ συνάδελφοί τους εἶχαν πετύχει τὴν διάσπαση τοῦ ἀτόμου τὸ 1939 καὶ ἐργάζονταν πυρετωδῶς γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας.

Δύο γεγονότα βοήθησαν τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες νὰ κερδίσουν τὸ χαμένο ἔδαφος: τὸ ὅτι ἡ πολεμικὴ οἰκονομία τῆς Γερμανίας δὲν μποροῦσε νὰ ἀνταπεξέλθει στὸ κόστος τοῦ προγράμματός της γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας καὶ τὸ ὅτι ὁ Στάλιν πῆρε, τὸ 1941 τὴ μοιραία ἀπόφαση νὰ ματαιώσει τὸ ἀντίστοιχο σοβιετικὸ πρόγραμμα.

Τὸ 1943, ὅμως, οἱ Σοβιετικοὶ ἀντελήφθηκαν ὅτι «κάτι γίνεται» στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας. Ὁ Στάλιν ἀναθεώρησε τὶς ἀπόψεις του καὶ διέταξε τὴν σοβιετικὴ ὑπηρεσία κατασκοπείας νὰ μάθει ὅσες περισσότερες πληροφορίες μποροῦσε γιὰ τὸ τί ἑτοιμάζουν οἱ Ἀμερικανοί.

Στὴν σοβιετικὴ κατασκοπευτικὴ δραστηριότητα, βοήθησαν καὶ πολλοὶ Ἀμερικανοὶ κομμουνιστές, ποὺ εἶχαν κάνει βιομηχανικὴ κατασκοπεία στὴν διάρκεια τῆς δεκαετίας τοῦ 1930—1940. Σημαντικὴ ἦταν ἡ βοήθεια ποὺ πρόσφερε στοὺς Σοβιετικοὺς ὁ ἐκπατρισμένος Γερμανὸς ἐπιστήμονας, Κλάους Φούκς, ποὺ ἐργάστηκε στὸ γερμανικὸ πρόγραμμα κατασκευῆς τῆς ἀτομικῆς βόμβας καὶ ἔδωσε πολύτιμες πληροφορίες.

Παράλληλα, ἕνας Σοβιετικὸς κατάσκοπος μέσα στὴν ἀμερικανοβρεταννικὴ συντονιστικὴ ἐπιτροπή, (πολλοὶ Βρεταννοὶ ἐπιστήμονες ἐργάσθηκαν γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀμερικανικῆς ἀτομικῆς βόμβας) πληροφοροῦσε τὴν Μόσχα γιὰ τὴν πορεία τοῦ «Σχεδίου Μανχάτταν».

Ἀντίθετα, καμμιὰ πληροφορία σχετικὰ μὲ τὸ «Σχέδιο Μανχάτταν» δὲν διέρρευσε στοὺς Γερμανοὺς ποὺ παρὰ τὰ ἀνυπέρβλητα οἰκονομικὰ τους προβλήματα εἶχαν σημειώσει μεγάλη πρόοδο στὸν τομέα τῶν πυρηνικῶν ἐρευνῶν. Οἱ ἐπιστήμονες, μετὰ τὸν πόλεμο, ἀνακάλυψαν ὅτι ἡ ναζιστικὴ Γερμανία θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ παράγει ἀτομικὲς βόμβες μέσα σ' ἕνα διάστημα τριῶν χρόνων.

Ὅσο γιὰ τοὺς Σοβιετικοὺς, λόγω τῆς κατεστραμμένης ἀπὸ τὸν πόλεμο οἰκονομίας τους, δὲν κατόρθωσαν νὰ κατασκευάσουν τὴν ἀτομικὴ βόμβα παρὰ μόνο τὸ 1949. Ἐκείνη τὴν περίοδο, οἱ Ἀμερικανοὶ εἶχαν φτάσει στὸ σημεῖο νὰ παράγουν 100 ἀτομικὲς βόμβες τὴν ἡμέρα....

Οἱ ΜΗ γνωρίζοντες τὶς δυνατότητες ποὺ εἶχε πάντα ἡ τεχνολογία τοῦ πολέμου, εἶναι φυσικὸ νὰ φρονοῦν ὅτι οἱ δύο ὑπερδυνάμεις μποροῦσαν νὰ σταματήσουν κάθε ἐξοπλιστικὴ προσπάθεια ἀφοῦ διαθέτουν τόσα μαζικῆς καταστροφῆς ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση, καθεμιὰ νὰ καταστρέψη ὅλο τὸν κόσμο πέντε ἢ καὶ δέκα φορές. Ὑπάρχει πάντοτε τὸ ἐνδεχόμενο ἕνα ἄλλο ὅπλο νὰ ἐξουδετερώση, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν ἰσχὺ τῶν ὑπαρχόντων, ὅσο καὶ ἂν αὐτὸ φαίνεται στοὺς πολλοὺς ἔξω ἀπὸ κάθε λογικὴ καὶ κάθε πιθανότητα.

«Μοιραίως ἡ ἀναγωγὴ τοῦ προβλήματος γίνεται στὴν σωστὴ βάση του, γράφει ὁ Ἀμερικανὸς διεθνολόγος Ρόμπερτ Κλήαρ. Γιὰ νὰ σταματήση ἡ ἐξοπλιστικὴ προσπάθεια πρέπει νὰ σταματήση ἡ καχυποψία. Ὅποιος ἀνακαλύψη τὸ ἀποτελεσματικὸ ὅπλο ποὺ θὰ σκότωνε γιὰ πάντα τὴν καχυποψία θὰ τερματίζε καὶ τὴν ἀνταγωνιστικὴ ἐξοπλιστικὴ ἱπποδρομία, ποὺ ἀπὸ τελεῖ τὴν μεγάλη, ἂν ὄχι τὴν μεγαλύτερη, κατάρα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ὅπλο κατὰ τῆς καχυποψίας, πίνου γένους. Καὶ αὐτὸ τὸ ὅπλο δὲν φαίνεται ἐν ὄψει.

Ὑπῆρξε μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὑποστηριζόταν ἡ θεωρία πὼς κάθε ἐξοπλισμὸς θὰ σταματοῦσε στὸν κόσμο, ἂν ἐπικρατοῦσε ἡ κομμουνιστικὴ ἰδεολογία, ποὺ λύνει ὅλα τὰ προβλήματα καὶ ὅλες τὶς διαφορές. Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ πέρασε ἀνεπιστρεπτὶ — γιὰ ὅσους φυσικὰ τὴν πίστευαν, γιατὶ οἱ πολλοὶ δὲν τὴν πῆραν στὰ σοβαρά. Καὶ πέρασε ἀφ' ὅτου ἡ ψυχροπολεμικὴ διαφορὰ μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου ἦρθε νὰ προστεθῆ στὶς ἄλλες ἀνάλογες ποὺ ὑπῆρχαν στὸν σοβιετικὸ συνασπισμὸ καὶ ποὺ δὲν φαίνονταν γιατὶ ὁ ἰσχυρὸς πετύχαινε νὰ ἐπιβάλη λύσεις μὲ τὴν δύναμή του καὶ τὶς διαδικασίες του καὶ τοὺς μηχανισμούς του. Σήμερα, ἡ καχυποψία μεταξὺ Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἶναι πολὺ μικρότερη ἀπὸ τὴν καχυποψία μεταξὺ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ Λαϊκῆς Κίνας. Μεταξὺ ἀδελφῶν καὶ ἐξαδέλφων, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, οἱ διαφορὲς εἶναι πάντα περισσότερες καὶ πιὸ ἐπικίνδυνες. Ἑπομένως κανεὶς δὲν πρέπει νὰ περιμένη ἀπόλυτες λύσεις. Ἀναστολὲς ναί. Ἀπόλυτες λύσεις ὄχι».

Οἱ ἐκδηλώσεις Παπαστράτεια 18-26 Ἰουνίου στὸ Ἀγρίνιο

Ἡ Γυμναστικὴ Ἑταιρεία Ἀγρινίου διοργανώνει καὶ φέτος τὶς μεγάλες πολιτιστικές, καλλιτεχνικὲς καὶ ἀθλητικὲς ἐκδηλώσεις «ΤΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '77».

Τὸ πρόγραμμα τῶν «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ '77» προβλέπει διαλέξεις, συναυλίες, φεστιβὰλ ἑλληνικοῦ τραγουδιοῦ, ἐκθέσεις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, ρεσιτάλ, θέατρο, κουκλοθέατρο καὶ ἀθλητικοὺς ἀγῶνες στίβου καὶ ἀθλοπαιδιῶν.

Φέτος τὰ «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ» θὰ γίνουν ἀπὸ 18—26 Ἰουνίου καὶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Γ.Ε.Α. φιλοδοξεῖ νὰ εἶναι καλύτερα ἀπὸ κάθε χρονιά, γιαὐτὸ ἔχει καλέσει κορυφαῖα καλλιτεχνικὰ συγκροτήματα ἑλληνικὰ καὶ ξένα καὶ ἐκλεκτὲς μονάδες τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν.

Τὰ «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ» εἶναι ἕνας θεσμὸς ποὺ ἄρχισε ἡ Γυμναστικὴ Ἑταιρεία Ἀγρινίου τὸ 1954 καὶ ἔχουν πανελλήνια ἀναγνώριση. Χαρακτηριστικὸ τους γνώρισμα εἶναι ἡ ποιότητα τῶν θεσμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἡ εὐρύτατη λαϊκὴ συμμετοχή. Μόνο πέρυσι παρακολούθησαν τὰ «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ» πάνω ἀπὸ 80.000 θεατὲς καὶ ἀκροατές.

Κλειδιὰ κλειδωνιὲς λουκέτα

Κατασκευὴ κλειδιῶν σὲ 2 λεπτά

Ἐὰν κλειδωθήκατε ἔξω, ἐὰν χάσατε τὸ κλειδί σας ἐὰν χάλασε ἡ κλειδαριά σας, τηλεφωνῆστε μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν στὰ τηλέφωνα:
275-006 & 271-443

ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΚΛΕΙΘΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

μὲ τὴν μεγαλυτέραν συλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας
Βαφαί — Στιλβώσεις ὑποδημάτων — τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ βερνικοχρώματα τελείως ἀνεξίτηλα

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13
(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ. 275-006

Πῶς θὰ ζήσετε πολλὰ χρόνια συνταξιοῦχος

Σύνταξη δὲν σημαίνει "τέλος,,

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΠΑΡΙΣΙ. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν δουλέψει στὴ ζωή τους καὶ ἀποσύρονται κατόπιν πρέπει νὰ θεωροῦν σὰν θεῖο δῶρο, ὅτι τώρα θὰ μπορέσουν νὰ ξεκουρασθοῦν, νὰ ἔχουν ἀπεριόριστη ἀνάπαυση καὶ ἐλευθερία κινήσεως καὶ νὰ ζήσουν τὶς θαυμάσιες μεγάλες διακοπές τῆς τρίτης ἡλικίας, ὕστερα ἀπὸ μιὰ κοπιώδη ζωή.

Γιατὶ ὅμως τὰ 25% τῶν μισθωτῶν πεθαίνουν στὸν πρῶτο κιόλας χρόνο μετὰ τὴν ἀποχώρηση ἀπὸ τὴ δουλειά τους;

Ἴσως νὰ βρίσκωνται κάτω ἀπὸ τὴν πίεση ἑνὸς διπλοῦ «σὸκ» τοῦ σὸκ γιὰ τὸ μέλλον καὶ τοῦ σὸκ γιὰ τὸ παρελθόν.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ βγαίνουν στὴ σύνταξη, νοιώθουν μερικὲς φορὲς ἀκίνητοι σὰν στύλοι ἁλατος!

Ἀρχίζουν νὰ διερωτῶνται γιὰ τὴ νέα ζωή τους, ἀλλὰ καὶ θυμοῦνται τοὺς φίλους, τοὺς ἔρωτές τους καὶ θέτουν πάντα ἐρωτήματα στὸν ἑαυτό τους. Τὰ πάθη τοῦ παρελθόντος σβήνουν τὰ ἐπαναστατικὰ ὄνειρα ἐπίσης, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐλπίδες καὶ ἡ δραστηριότητα.

Ὁ ἄνθρωπος ἀναδιπλώνεται στὸ κορμί του, συγκεντρώνεται στὸν ἑαυτό του. Οἱ ἄλλοι τὸν βλέπουν σὰν ἕνα παθητικό στοιχεῖο, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδώσει. Οἱ καταναλωτικές του ἀνάγκες περιορίζονται. Βέβαια ἔχει τὸ δικαίωμα ψήφου καὶ οἱ πολιτικοί, σὲ ὅλες τὶς δυτικὲς κοινωνίες, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ὑπολογίζουν αὐτὴ τὴν τρίτη ἡλικία ποὺ αὐξάνει διαρκῶς περισσότερο καὶ ποὺ ἀποτελεῖ μία ἐκλογικὴ δύναμη.

Αὐτὴ ἡ μεταπήδηση ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ ζωὴ στὴν κατάσταση τοῦ συνταξιούχου, ποὺ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν τόπο τῆς ἐργασίας, τῶν ἐπαφῶν καὶ τῶν σχέσεων καὶ κλείνεται στὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ περάσει μιὰ ἤρεμη παθητικὴ ζωή, χρειάζεται μιὰ προετοιμασία. Γιατί, ἂν γίνει ἀπότομα ἔχει δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Ἔτσι, ὅλοι οἱ γεροντολόγοι καὶ οἱ ψυχολόγοι συμφωνοῦν ὅτι πρέπει σὲ μαζικὴ κλίμακα πλέον, νὰ γίνει μία ἐργασία γιὰ τὴν προετοιμασία τῶν ἐργαζομένων στὴ νέα κατάστασή τους, τοῦ ἀνέργου μὲ ὅλες τὶς συνέπειες καὶ ἐπιπτώσεις ποὺ θὰ ὑπάρξουν. Ὑπάρχουν ὑπάρχουν ὀργανισμοὶ καὶ σχολὲς γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ συγκρότηση, πρέπει τὸ ἴδιο νὰ γίνει καὶ γιὰ τοὺς μεσήλικες ποὺ ἑτοιμάζονται νὰ ἐγκαταλείψουν τὴ δουλειά τους.

Στὴν ἀρχὴ καθένας δείχνει αἰσιόδοξος καὶ χαίρεται διότι τώρα θὰ ξεκουρασθεῖ, θὰ βγῆ ἀπὸ τὸ ἄγχος τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ὑποχρεώσεων. Πολὺ γρήγορα, ὅμως ἡ μάσκα πέφτει. Ἀντιλαμβάνεται ὅτι προχώρησαν, πρὸς τὸν θάνατο καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ παραμένουν ἀδρανεῖς, ἐνῶ νοιώθουν πὼς ἔχουν ἀκόμη δυνάμεις γιὰ νὰ δουλέψουν κάποιες ἐνδιαφέρονται ποὺ μποροῦν νὰ δώσουν περιεχόμενο στὴ ζωή τους.

Οἱ ἐργαζόμενοι, κυρίως μάλιστα οἱ δημιουργικοὶ καὶ ἐλεύθεροι τύποι, μετὰ τὴ συνταξιοδότησή τους περιέρχονται σὲ μία κατάσταση ἀγωνίας: ἔχουν συνεχῶς μπροστάτους τὸν τρόμο τῶν γηρατειῶν τὸν φόβο ὅτι μόνοι δὲν θὰ μπορέσουν νὰ σταθοῦν καὶ θὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἄλλους, ὅτι ἔπαψαν πλέον νὰ εἶναι χρήσιμοι, καὶ σιγὰ — σιγὰ γλιστροῦν πρὸς ἕνα νέο ἐφιάλτη, καθὼς οἱ φίλοι τους πεθαίνουν δηλαδὴ τὸν θάνατο.

Ἕνας Γάλλος γιατρὸς παρατηροῦσε ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συνταξιούχους συνέβη νὰ ἦταν καλὰ στὴν ὑγεία τους καὶ ξαφνικά, ἀπέκτησαν ἕνα νέο φίλο τὸν γιατρό ποὺ τὸν βλέπουν συχνά. Καὶ θεωροῦν ὅτι αὐτὸ εἶναι ἕνα σύμπτωμα τοῦ γεγονότος ὅτι ἐγκατέλειψαν τὴν δουλειά του καὶ πέρασαν τώρα σὲ μία κατάσταση ὅπου σχεδὸν πάντοτε ὁ γιατρός θὰ εἶναι ἀπαραίτητος.

Γιὰ τὴ γυναίκα δὲν εἶναι ὁμοια ἡ κατάσταση. Τὰ προβλήματά της εἶναι διαφορετικά. Μία γυναίκα, ποὺ λόγῳ ἡλικίας, πέρασε στὴ σύνταξη, ἔλεγε:

«Κάνω στὸ σπίτι τὶς ἴδιες δουλειές ποὺ ἔκαμα καὶ πρίν. Δέν νοιώθω νὰ ἀλλαξε πολὺ ἡ ζωή μου».

Γιὰ νὰ ἐξαλειφθοῦν οἱ δυσάρεστες ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴν ἄμεση ἀποχώρηση τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τὴ δουλειά τους, ὅσο οἱ Γάλλοι ψυχολόγοι, ὅσο καὶ μερικοὶ ἐπιχειρηματίες ἀναγνωρίζουν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὁρισμένα στάδια. Εἶναι γεγονὸς ὅτι μερικὲς ἑταιρίες ἐφαρμόζουν στοιχειωδῶς δέβαια ἕνα παρόμοιο πρόγραμμα: αἴφνης, μειώνουν τὴν ἐργασία τῶν μεσηλίκων, παρέχουν εὐχερέστερα ἄδεια γιὰ παρατεταμένα γουήκ—ἔντ καὶ δείχνουν κατανόηση σέ περίπτωση ποὺ ὁ ἐργαζόμενος θὰ παρουσιάσει ἀδιαθεσία ἢ ἀσθένεια.

Εἶναι, ὅμως, ὅλα αὐτὰ ἀρκετά;

—Ὄχι, ἀπαντᾶ ἡ κοινωνιολόγος Αν— Μαρὶ Γκιγεμάρ, ποὺ ἔχει εἰδικευθεῖ στὰ θέματα τῶν συνταξιούχων. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀποσύρεται ἀπὸ τὴ δουλειά του, διακόπτει ἀπότομα τὶς φιλικὲς σχέσεις του, μπαίνει σὲ μιὰ κατηγορία ὑποτιμημένου ἀτόμου. Γιατὶ ὅλες οἱ σχέσεις του σχετίζονται μὲ τὴν ἐργασία καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ πάψει νὰ ἐργάζεται, θὰ χάσει στὴν ἐκτίμηση τῶν φίλων θε σέ μία κατάσταση ποὺ πρέπει νὰ ἐκφρασθῆ ἡ ἀπόφασή μου ὅτι ἡ ἀποχώρηση ἀπὸ τὴν ἐργασία πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς εἰδικῆς πολιτικῆς ποὺ νὰ ἐφαρμοσθεῖ μέ σύστημα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Θὰ παντρεύονται μὲ συνοικέσιο καὶ στὴ Σοβ. Ἕνωση

ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΣΑΝ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΜΟΣΧΑ. Φαίνεται ὅτι, μετὰ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἐλευθεριάζοντος ἔρωτος, τὸν περιορισμὸ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκτρώσεων καὶ τοῦ διαζυγίου, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐπαναφέρη εἰς τὴν ζωὴν ἐν κατ' ἐξοχὴν «ἀστικὸν» ἔθιμον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπαγορεύσει ἐν ὀνόματι τῆ